

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom  
za vsa leta 8 g. — k.  
pol leta 4 " — " "  
četrtek 2 " 20 "

Po pošti:  
za vsa leta 10 g. — k.  
pol leta 5 " — " "  
četrtek 2 " 60 "

Vredništvo in opravišтво je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

# SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:  
Za navadno trisopno vrsto se plačuje:  
6 kr. če se tiska 1krat,  
5 " " " 2krat,  
4 " " " 3krat.  
veče pismenke se plačujejo po prostoru.  
Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 80 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

## Prestolni govor cesarjev.

Prestolni govor, s katerim je cesar v saboto svečano pozdravil obe zbornici, v prvih stavkih omenja sedanje vojske in naglašava avstrijske države mir, „ki naj pred vsem v to služi, da se ustavnim napravam države zagotové stalne podloge.“ Potem omenja, zakaj so se bile razpisale nove volitve, pozdravlja ude gosposke in poslanske zbornice, ktere vse navdaja „ono pravo patrijotično čutje in avstrijska zavést, ki druží avstrijske narode okolo habsburškega prestola, da rešujejo najvažnejše državne naloge,“ in nadaljuje:

„Nočem pripisavati pomanjkanju teh čutil tega, da pogrešam v Vaših vrstah zastopnike mojega kraljestva českega. A to moram tem bolj obžalovati, ako premislim težke in osodepolne dogodjaje sedanjega časa, neprestano prizadevanje moje vlade nezadovoljne napotiti na skupno polje ustavnega delovanja, ako premislim nujno potrebo, da se notranja uredba države vspešno dokonča. Vlada ima nalogo poskusiti vsa postavna sredstva, da se kolikor najhitreje tudi temn kraljestvu zagotovi sodelovanje pri važnih delih tekočega zasedanja.

„Vaša naloga, gospoda moja, bode, da vodjeni duhom zmernosti in pravičnosti posvetujete one pripomočke, ki bodo mogli v ustavi zagotoviti ona tla, na kterih se bode moglo zadovoljiti posameznim potrebščinam vsake dežele in vsacega naroda v toliko, kolikor to dopušča moč države.“

„Med nalogami, ki Vas čakajo v prihodnjem zasedanju, stojé v prvi vrsti volitve za delegacijo. Te volitve bodele vršili za vspešno sodelovanje s poslanci ogerske krone in obravnavanje zadev, ki se Vam v sedanjih razmerah bližajo s posebno odvažnostjo.“

Cesarjev govor tu preide na posamezna dela sedanjega zbora in naznanja, da bode imel zbor urediti celo vrsto zadev med katoliško cerkvijo in državno ob-

lastjo. Vlada bode predložila predloge, ki so potrebni postali vsled razvrščenja konkordata. Na dalje si cesar obeta, da bode državni zbor srečno dokončal že dolgo zapričete nove postavodaje na polji civilne pravde, materialnega kazenskega zakonika in kazenske pravde. Vlada bode predložila nasvete o reformi vseučilišč.

„Gospoda moja — pravi dalje cesarjev govor — državni proračun za prihodnje leto bodele skrbno pregledali in se na podlagi predlogov moje vlade z reševanjem narodno-gospodarskih vprašanj pečali z ono odvažnostjo, ki v rešenji tega vprašanja spoznava poročta neprestanega napredka na polji materialnega blagostanja. Konečno se bodo v ustavno obravnavanje predložile one naredbe, ki so se zaradi nujnosti zaukazoma storile.“

„Bog blagoslovi Vaše prizadevanje! Zaupno Vas vidim začeti Vaše delovanje. Vaše besede bodo daleč zvoneča spričevala zvestobe in domoljubja in Vaša mirna dela — tega sem prepričan — bodo bogato sadje obrodila za notranje blagostanje države, za njeno veljavo in moč. Naj bi se ona moč in krepost, ki jo daje složnost, iz Vaše srede razširila med vse avstrijske narode in naj bi jih peljala na ona pota, kjer se razcveta prava svoboda, blagostanje in čast za vsacega posameznega, za vsaki narod, za vsako deželo in za skupno državo.“

Tako prestolni govor, kterega smo povzeli po vseh njegovih glavnih točkah. Zadržaj tega govora — pisanega brez navdušenja in višega vzlete — bi bil morebiti v vsaki drugi državi storil svojo dolžnost in zapustil dober vtis. Ne tako pri nas, kjer so stranke tako ločene, da pusti hladne vse, kdor hoče zadostiti vsem. Tako tudi bistveno sodijo vse novine, kar nam jih je do zdaj prišlo pod roko. Listi, ki ne hodijo nobeni stranki odločno na čelu, delajo se sicer nekako zadovoljne in hoté govor obračati na svoj mlin. „Wand.“ pravi: „Prestolni govor ima v sebi marsikaj, kar pri-

količkej dobri volji lahko vse stranke odobrujejo, in ponuja upanja, ktera naj si vsakdo po svojem individualnem dopadajenji zase prikroji.“ Listi, kakor stara „Presse“, oba „Fremdenblatt“ itd. so res že s tem pri krojevanjem začeli. „Presse“ meni, da je v zadnjem prestolnem govorom palica zlomljena nad vso državopravno opozicijo, ne le nad česko-moravsko, ampak tudi nad kranjsko in tirolsko, ki je le s pridržki in pogoji volila svoje poslance v državni zbor. Ta list že zdaj veselo končuje dalji članek o prestolnem govoru in pravi: „kakor že enkrat leta 1867 tudi zdaj vlada in feudalci niso delali druga nego nemško politiko in podpirali so težnje ustavoverne stranke.“

Izrecno pristranski listi pa so na prvi mah ob sodili ves prestolni govor. „N. fr. P.“ pravi: „Prestolni govor ima mnogo besedi, a vendar ne govori; on ostaja mutast na vsa vprašanja o tem, kakovšen da pač bode zadržaj in smisel napovedane ustavne politike. Videti je, kakor da bi ministerstvo upalo, da bode vse stranke z obljubami odpravilo in jih tako potolažilo.“

Vojaška „Wehrzeitg.“, organ skupnega vojnega ministra, ravno tako odločno govori proti govoru, tudi tem novinam je zadržaj govora presplošen, tako da se večidel zvedeni v bolj ali manj raztegljivo frazo. Tudi te novine pogrešajo v govoru, da ni nikjer z nobeno besedico povedano, ktera so tista pota in sredstva, ki jih misli vlada hoditi. „Wehrzeitg.“ misli, da gg. ministri tega sami ne vedo in pravi: „kjer pojmov pomanjkuje, morala je zopet prazna beseda prikazati se.“

Jako odločno se proti govoru na noge stavi „Vaterland“. Ta list se oklepa enega uvodnih stavkov v prestolnem govoru, ki se glasi: „vsem strankam se bode dala prilika, da iz nova izrekó svoje želje.“ „Vatrl.“ na to odgovarja: „Narodi so bili svoje upanje, morebiti zadnje upanje navezali na spravo, ki bode vsem zadostila, a zdaj zvedó, da se je zdaj

## Listek.

### Slovensko vseučilišče.

(Iz „Slov. Pravnika.“)

Dne 15. julija t. l. je prinesel „Pravnik slovenski“ pod naslovom „slovenska predavanja za pravoslovce“ sestavek, ki je priporočal za dejanske pravniške predmete nadaljevati že pred 20 leti pričeta pravoslovna predavanja v slovenskem jeziku medčasno zavoljo zamude pri pomanjkovanji pravniškega nastajaja, dokler se ne ustanovi vsaj nepopolno slovensko vseučilišče za Slovence in Dalmatince, todaj za dva milijona stanovnikov, za ktero število imajo v napredujočih deželah že celo vseučilišče. Z najvišjim sklepom od 27. julija 1870 je presvitli cesar oživiti zaukazal za judicijelno preskušnjo potrebne pravoznansko slovenske stolice na vseučilišču v Gradcu in s hvaležnostjo priznavamo modri sklep njegovega veličestva, da se ima zadostiti vsaj prvi potrebnosti vselej zvestih in kakor jih pošteni Nemci sami imenujejo zeló „podučljivih“ (bildsam) Slovencev.

V Inspruku na Tirolskem se je tudi nekoliko pravoslovnih stolic osnovalo za avstrijske Lahe, kamor je med drugimi eden odvetnik iz Dunaja za profesorja poklican bil in nič ni slišati, da bi tirolski Nemci zoper laške stolice rogovili.

V Gradcu pa se zavoljo nekterih učnih stolic v

slovenskem jeziku, akoravno je notranjo-avstrijsko vseučilišče za več tukajšnjih „narodov“ bilo ustanovljeno, in akoravno je tudi Gradec glavno mesto mešovite dežele, čudne prikazni že sedaj pojavljajo po nemških časnikih, da se bode težko kateri učen slovensk pravnik našel, ki bi se v tako neugodne razmere podal, bodisi poklican ali nepoklican.

Dopisniki v nekatere nasprotne časnike so Slovencem dobro znani, ki pišejo o slovenskem razvitku kakor bi o kitajskem pisali, ker imajo za obadva enake vednosti, in ker pred svoje ime postavljajo „c. kr.“, se ne upajo grajati najvišjega sklepa, torej udrihajo po njim celo nepoznanem slovenskem jeziku in prerokujejo v svoji modrosti, da še ta „novo iznajdeni, nikomur razumljivi“ jezik za več desetletij ne bode za znanstvene nauke sposoben, ker mislijo, da bode za 50 let nepotreben. Eden teh modrijanov, rojen Prus, pa nam zvestim Avstrijcem dokazuje, da bi slovenske učne stolice celó sramotile vseučilišče „notranjo-avstrijskih narodov“, zato, ker so slovenske, a ne nemške, daleč proč pa jih nam blagodušno privošči. To je vsaj jasno govorjeno in dolžnost slovenskih pravnikov je, to novo prikazen si natanjše ogledati.

„Novice“ so pred kratkim prinesle imenik 128 slovenskih profesorjev, ki so ne samo na Slovenskem in Nemškem, ampak tudi na Ogerskem, Hrvaškem, Slavonskem, Dalmatinskem, v vojaški Krajini, na Moravskem in v Galiciji razkropljeni, in med kterimi je več

učenjakov sposobnih tudi za modroslovne učne stolice. Ta oddelek visokih šol torej ne bi delal nobenih ovir. Za bogoslovje imamo razun domačih učenjakov tudi zunaj ožje domovine slovenske profesorje n. pr. na Dunajskem vseučilišču učenega g. dr. Jožefa Tosi-a, v Gradcu pa gg. Robiča in Stanonika, torej za bogoslovni oddelek tudi več ko zadosti. — Za pravoslovje je naš rojak g. dr. Jožef Kranjc, izprašan profesor v Sibiriji na Erdeljskem in g. dr. Miroslav Gostiša, sedanjí predsednik kr. županijsko-sudbenoga stola (-okrožne sodnije) v Varaždinu, bivši pravoslovni profesor v Zagrebu; mladih pravnikov pa je na Slovenskem dovolj, ki imajo zmožnost v primernem času habilitirati se za profesure, medčasno pa bi nekteri sodniki in odvetniki predmete prezveli, kakor se to tudi v drugih deželah godi, in nepopolno vseučilišče bi sprevideno bilo z učnimi močmi, ker bi izostalo le zdravoslovje še.

Od Kotora do Gradca ni sedaj vseučilišča in gledé na zemljepisno lego je Ljubljana kakor nalašč postavljena, ktera je že imela licej, t. j. bogo- in modroslovni oddelek in nekaj iz pravoslovnega.

Še sedaj se tukaj brani velika licealna knjižnica, torej je učnih sredstev dovolj in ker ima več političnih, sodnijskih, finančnih in rudarskih oblastnj v svoji sredi, je priložnost za mladeniče znanstveno in dejansko se izobraziti na podlagi zdravih pedagogičnih učnih načel. —

Želja po vseučilišču v Ljubljani je torej pri doka-



samo to storilo, da bodo mogli še enkrat svoje želje ponavljati. Te želje bi imele biti dovolj znane; v češkem, gališkem, kranjskem, dalmatinskem, tržaškem, in forarberškem deželnem zboru so jih večine izrecno formulirale in skoraj v vseh drugih zborih so jih lepe manjšine naglašale, a vse so bile složne v nevolji proti decemberski ustavi. In c. k. odgovorna, ustavna vlada ni vedela cesarju nobene besede na jezik položiti, ki bi bila vsaj nekoliko dobre volje pokazala ustreči tem jasnim in javnim željam narodov?"

„Polit.“ po stari navadi prav hladno zavrača vladno žuganje in pravi: „Prestolni govor je pravi odgovor na adreso češkega deželnega zbora.“

Po vsem tem zadnji prestolni govor situacije ni ne le ne pojasnil, nego jo je še pokvaril in zmedel: v Avstriji so minoli časi, ko se je dalo vladati s samo frazo!

## Kranjske gimnazije pa národna ravnopravnost, vladna pristranost pa nemškutarske namere.

La statistique est aussi la science raisonnée de faits.

(Dalje.)

Pri dveh urah se ni nikakor mogoče pošteno jezika privaditi, vsestransko v njem se izuriti. Komaj dve uri in še ti, — pa s slovenščino za durmi čepi, ko se nemščina — tujščina za mizo masti — in še ti ste navadno zadnji do ali popoldanski uri šolskega uka. Skoraj do malega bi lahko preštel, koliko ur na pol leta slovenščini v izgubo gre. Denes je učiteljski zbor, juter slovesna maša ob desetih, tretji dan je nadzornikov god, kteremu učitelji gredo čestitat, četrti dan ima dotični učitelj kako majno ali nenujno opravilo in šolo ob desetih ali vsaj ob enajstih zapusti, itd. Koliko ur potem slovenščini na pol leta še ostane, zlasti če je med učiteljstvom kaka nerednost, če je kakega primanjalo — —, zopet se le slovenske ure skróijo ali pa popolnoma odpadejo.

Koliko se je v tako malo urah še mogoče naučiti? Kako se bi dijaki z veseljem učili materinega jezika, ker imajo zmiraj le zadnje ure pri njegovem poduku ostati, ko so že vsi zbegani in spehani! Pa saj slovenščina za durmi čepi, ko se nemščina za mizo gosti.

Res da učni načrt pravi, da se slednji učenec mora materinega jezika učiti. Pa koliko lenih meščan-skih par se je temu uku odtegnilo!

Nemec sem, in če ni bil prvo leto, se je drugo vpisal za Nemca. Slovenščina dejansko ni imela nikakoršne veljave niti pri poduku niti v spričevalu. Kako

zani potrebnosti in zmožnosti opravičena, torej tudi dotični sklep deželnega zbora popolnoma utemeljen in ker celó nekatere le začasno dovoljene učne stolice v Gradcu pri pristranskih sosedih zdražbo delajo, se sme pričakovati, da se nam bode vseučilišče nemudoma dovolilo, v enem ali k večjemu v dveh letih pa odprlo. Dobre nasledke duševnega vzleta bogato obdarjenega slovenskega naroda bode kmalu čutila ne samo Ljubljana, ampak tudi vse slovenske dežele in celo cesarstvo.

Geslo današnjega časa je izobraženost. Znanost je moč, ktera pospešuje tudi gmotno blagostanje, ker zbudjeni duhovi s tekmenjem zasledujejo duševni in materijalni razvoj in pospešujejo srečo lastnega naroda in po splošni izobraženosti tudi sosednih narodov. Prava omika tudi ne pozna zavisti in v resnici znanstveno izobraženi učenjaki prav radi privoščijo vsem narodom svetá znanosti, ki so obče dobro celega človečanstva, ne pa svojina samo enega naroda, ki bi vednosti skrival in samo za svoje namene hotel rabiti, da bi nad drugimi gospodaril, ker jih ne priznava za ravnopravne, ampak le za podložne nižje vrste. Takih laži ali krivoučenjakov še ni prešinil duh znanosti, ideja človekoljubja, uzor pravice in krščanskega pobratimstva vseh narodov svetá, oni so le ponočne veše, ktere marljivim bčelicam s smrtjo žugajo. Tako početje se naslanja le na silo, nikomur milo, med tem ko duševni boj potrebuje prave svobode, in če brez siljenja močnejši duh premaga slabejšega, takrat le se mu ta mora vklanяти.

(Konec prih.)

se bi jo bili dijaki marljivo in pazljivo učili, če so sami učitelji, če je sama c. k. vlada ž njo delala kakor svinja z mehom! Ali ni vlada sama očitno priznala, kako je pravico zavijala v krivico, ko je razglasila ministrski razglas od 11. prosinca 1860, šte. 19906: slovenski jezik je zapovedan predmet le za Slovence, in red iz slovenščine ima tudi v spričevalu pravo veljavo. S tem razglasom se je le eni stvari pomagalo, ker dostavek, da rečena določba ne velja za Nemce, je zopet mnogim mnogim nemškutarskom stranska vrtica na stezaje odprl. Kdor se je zbog svoje lenobe bal v spričevalu slabega reda, hitro se je za nemškutarska prekrstil in s takim postopanjem spodkopaval pravim Slovincem, boljšim dijakom marljivost in udanost materinemu jeziku.

Izvrstni v resnici mojsterski navod „osnovnega učnega načrta, pravi str. 149 o poduku slovenskega jezika: „Učitelji naj posebno gledajo na namen tega poduka, ki ga je načrt natanko zaznamoval. Razun hrane, ki jo učeča se mladina dobiva iz nakopičenega gradiva materinega jezika, imajo učitelji jo toliko razviti in jezikoslovno toliko izobraziti, da ji je materini jezik organ, iz kterega se njem misli cimijo.“ Ali so naši učitelji slovenščine zadostevali tej tirjavi? Dalje pravi učni načrt (navod IV, stran 149): „Dobrega vspeha se je v materinem jeziku nadejati, ako zmožni možje delajo za razvitek šolskega poduka.“ Namen ali svrh poduka v materinem jeziku pa je na nižji gimnaziji: dobro in pravilno brati brez vseh slovničnih in pravopisnih napak; izuriti je tudi treba mlade dijake v raznih oblikah opraviških pisem in po malo začeti njihov okus likati. Na višji gimnaziji se morajo dijaki, tako zahteva taisti učni načrt, naučiti lastne misli o raznovrstnih predmetih pismeno in ustmeno izrazovati z gladkimi in lepo razstavljenimi besedami. Seznanijo naj se s slovstveno zgodovino in z najimenitnejšimi njegovimi izdelki s posebnim ozirom na njihovo zgodovinsko važnost pa lepoznavansko vrednost. Pri teh izbranih izgledih naj te tudi obravnava teorija oblik glavnih umetnijskih del v zvezani in nezvezani besedi.

Ali so se izvrševale tako jasno izrečene zahteve učnega načrta? O novomeški gimnaziji besedice ne zinem, ker očetje franciskani so v resnici vse storili, kar jim je pri pičlih sredstvih, pri ondešnjih okoliščinah bilo mogoče storiti. In gotovo bi njihova gimnazija še mnogo več storila in koristila, ko bi slavno ministerstvo (l. 1863, 19. sept., št. 18674) dotično prošnjo velišalo bilo. Tudi o kranjski nižji gimnaziji molčim, če bi prav prva leta bilo lahko marsikaj dosti boljše.

Kako pa je bilo in je deloma še v Ljubljani? Zamrlji gospod z dolgim rokavom pa debelo repo ima v resnici nepozabljive zasluge za naše slovstvo, zlasti za jezikoslovstvo. Tudi pri gimnaziji bil bi mnogo več opravil, ko bi ga bila dotična postava dejansko podpisala, ko bi bil visokoučeni jezikoslovec znal red obdržati in učence k resnobnemu delu spodbuditi. O rajnkem Jožku ne rečem besedice. Potočnikovo gramatiko smo se na pamet in brez razumnosti (ker je nemška) učili ali pa določene odstavke ljubljenemu gospodu pred odrom na skrivnem iz bukev ali listov čitali — pa de mortuis nil nisi bene.

Učili pa so slovenščino in jo deloma še uče taki možje, ki jo sami niso znali niti pravilno govoriti niti pisati. Eden je pri slovenskih urah na vse kriplje na to delal, da bi se pred ko mogoče ponemčili. Še na višji gimnaziji (v petem in šestem razredu) je leto za letom iz znanih slovenskih beril le v nemško prestavljal ali za prav poklicane dijake prestavljati pustil. Če smo naleteli kako bolj neznano besedo, ki je gospod profesor sami niso znali ponemčiti, so lica napeli, in začetka stavka jeli ropotati in dotična neznana beseda se je zgubila kot meželj v penečem vrtinci. Mož je bil res „všajt“, da jo je znal tako preskočiti in si iz stiske pomagati. Bog vari vsacega dijaka, če se je njegovi zvižaji namuznil! Tako mu je tudi pri nekem drugem predmetu (da ga je nemški razkladal, povečem iz bukev bral, mi ni treba pristavljati) večkrat zmanjkalo potrebne besede; hitro jo zasuje in nadaljuje: „saj veste po domače se pravi.“ O slovnicu, o drugih tirjatvah osnovnega učnega načrta pri takih učiteljih slo-

venskega jezika, (kajti ljubljanska gimnazija ni imela in nima samo enega tacega korenjaka!) ni bilo ne duha ne sluha! Vaje v govoru ali deklamaciji so enemu mojih slovenskih učiteljev le služile, da mu je dolgočasna ura bolj hitro minola (če je pol že na mostovži sprehajaje ni zamudil!) in da je pri nevšečnih mu učencih svoje neslane burke uganjal.

(Dalje prih.)

## D o p i s i.

**Iz Ljubljane 18. sept. [Izv. dop.]** Naše nemško gasilno društvo (feuerwehr) si je svoja pravila tako predrugačilo, da gre gasit samo poslopja pripadajoča pod mesto. To bi ne bilo nič slabega, ker imajo vsake oči svojega „malerja“. Ali včeraj 17. t. m. je gorelo na dolenskej cesti. Upotili so se „feuerwehr“ in „špičkarji“ na požarišče. Prišedši do „zelenega hriba“ oziroma še dalje do Bušeljna komaj dober lučaj od požarišča, se vrnejo, češ, da požarišče na spada več pod mesto. — Če že gasilno društvo nabira doneske po celem deželi, če vedno poudarja, da je le humanitarno, da obsega vse državljane brez razločka, je vendar čudno, da v oči gled požaru pokažejo peté. S tacim načinom si ne pridobijo nikakoršnih simpatij, marveč občno nevoljo. To društvo potem takem ne občuti nesrečo bližnjega, njemu je le za „bravour“ zato, da se zkaže, kader se na rotovžu — brez ognja — vadi. Hony soit qui male y pense. Še slabejši pa so se obnesli špičkarji. Če že gasilno društvo „feuerwehr“ naslanja se na svoja pravila hrbet pokaže požarišču je vendar narazumno, kaj daje špičkarjem povod, se vrniti; vojaki naj si bodo cis- ali translajtanski niso obmejeni le na en kraj, na eno mesto, zlasti, ker kažejo, da dobro vedó, kje se dobi zastoj krompir i. t. d. Kmetje okoli požarišča so bili silno srditi, ker se je pomoč na lučaj daleč vrnila. Ali so ti gospodje le za parado, ali za kaj drugega? Parad, hvala Bogu ne potrebujemo več, zkažite se materijalno. Oziraje se na nemški pregovor „an ihren Früchten werdet ihr sie erkennen,“ zahtevamo da prihodnjič kaj uspešnega storite, sicer se bo F na vašej obleki res po ljudskem humoru tolmačil „fej te hodi“ — Sicer pa vabimo vse rodoljube, da po nemarnosti nemškega gasilnega društva pogorelemu posestniku denarstveno pripomogo, zakar dopisnik znamova en forint. — Ime „Feuerwehr“ se je vsled te dogodbe prekrstilo v „Feuerscheu.“ — Nastajajo po teh premisah naslednja vprašanja: 1) Zakaj mestni „gomestrat“ ni poslal po starej navadi stare brizgalnice na požarišče, in zakaj se je pomujal samo knez Metternich s svojim komisarom na požarišče?

2) In zakaj je nekdanji mestni komisar in sedajni magistratni svetovalec Perona rekel „est ist nicht rathsam weiter zu gehen.“ —

**Iz Kranja 15. sept. [Izv. dop.]** Po dolgem in počasnem snovanji se je pri nas oživel „gorenjski sokol“, pa vsaka dobra stvar potrebuje časa, kader mora, tako rekoč, sama zase delati. Pravila so že dolgo potrjena, odbor izvoljen, tudi sokolišče, v kterem se suče vajena in nevajena domača mladež, stoji pripravljeno, udov je vpisanih okoli 40, vendar še je manjkalo dozdej pravega življenja temu društvu. Prvokrat prav za prav se je pokazalo nedeljo 11. t. m. Naredili so namreč naši „gorenjski sokolci“ izlet v Podbrezje k „Francu“ in smejo s tem prvim vspehom popolnoma zadovoljni biti. Zbrali so se ob pol 2 pred čitalnico, mnogi že v društveni obleki, ktera je prav lepa. Razločuje se od ljubljanske najbolj po modri srajci in sivih klobucih s kratkimi zavihanimi krajevci, okoli kterih bin-gljata na modrobelih žnorah dva rudeča cofka, pero in kokarda se ve da ne manjka. Ob rečeni uri se vzdigne pod čitalnično zastavo zbrano društvo in koraka sprem-ljano od mestne godbe ponosno po velikem trgu na veliko cesto in tako naprej v najlepšem redu v Podbrezje. Kako so se naši Sokolci tamkaj imeli, Vam je popisal drug dopisnik iz Gorenjskega v št. 107 od zadnjega četrtka; pristaviti še moram, da se je deputacija tamošnjih kmetov odhajajočim Sokolcem prijazno zahvalila. To je bil prvi dan našega „gorenjskega so-



kola\*, Bog daj več takih. Kakor slišim, je za prihodnji izlet Šenčur odločen. — Te dni je odšel od nas iskreni rodoljub g. L. Robič, finančni komisar, eden naših maloštevilnih uradnikov, ki neustrašeno stojé pri narodni stranki; prestavljen je v Postojno, vzrok temu so nedvomljivo zadnje volitve; mi mu zakličemo srčen: z Bogom! — Naj še povem, akoravno pozno, da so tudi na tukajšni nižji gimnaziji štirje učitelji (vsi razun ravnatelja in edinega suplenta) pri končni seji preteklega šolskega leta zapisniku spomenico priložili, v kateri tirjajo za prva dva razreda rabo slovenskega jezika.

**Iz Prage** 16. sept. [Izv. dop.] (General Fadejev o razmerah Ruskega v zdanji vojni.) „Slov. Narod“ je že večkrat opomnil, da se je nam Slovencem, kakor vsem izvenruskim Slovanom opirati in ozirati vedno na celoto slovanstva. Kot odločen del smo Slovenci izgubljeni, kakor se veja posuši in strhleni, ktera je odsekana od debla. Zanimalo bode torej bralce, ako povem, kako ozdanji in prihodnji vojni misli óni ruski general, ki si je s svojo brošuro o slovanakem vprašanji hitro evropsko slovečest pridobil. — V „Birževija Vedomosti“ piše v tem zmislu: „Ko bi Avstrija imela boljše generale, Francoska pak boljše ustavo, bila bi vojna nemogoča, kakor je zdaj. Obe te državi so neprijateljice Prusije. A v obeh je vsa njih moč bila v vojaštvu, ker narod ni v nobeni zadovoljen. Ko bi se ruska vojska merila z nenasitljivo čestilakomnostjo Bismarkovo, imela bi ves narod za seboj. Vojna med Rusko in Prusov pride gotovo. A med tem, ko je Avstrija borila se z 17 milijonov, Francoska s 40 milijonov Prusov, imela bode Rusija Prusko s 60 milijoni proti sebi. Rusija zaveznikov ne bode imela, razen sorodnih slovanskih narodov. Ti zavezniki so zanesljivi in nam dragi. Ali ker so državno slabi in podjarmljeni ne bode njih pomoč izdatna. Torej prav za prav Rusija zaveznikov še nema in si jih mora še le pridobiti s tem, da si jih pribori z osvobodjenjem Slovanov. Med Slovani so Poljaki, ki utegnejo škoditi, dasi so slabi. Zdaj, ako bode Francoska potlačena, nehali bodo Poljaki od njih upati svoje neodvisnosti. Verjetno torej, da se zdaj med Poljaki naredi pruska stranka, kakor so po Sadovi gališki Poljaki Avstrijci postali. A tudi Rusija bode morala svojo politiko zameniti, na vsak način Poljake pridobiti, ker kraljestvo poljsko je ruska trdnjava v slučaju vojske z Nemci. Ako so Poljaki pridobljeni je ruska vojska naenkrat v Berlinu, sicer lahko najde na Poljskem nepredrljiv jez, ako je to z Nemci v zvezi. Nasproti prusko-nemškim spletkam more Rusija postaviti Slovanstvo in poljsko vprašanje rešiti na podlogi slovanskega zedinjenja.“ — To je misel Fadejevih razlaganj, ki so tem važnejša, ker nam ravno zdaj nemški listi s pruskimi zmagami žugajo in celo vladna starka „Wiener-Abendpost“ z neko širokopernostjo v svoje predale jemlje glasove, ki govoré za zvezo Avstrije z nemško Prusijo. — Zatorej tudi današnji „Pokrok“ s posmehom odbija one ušatoverce, ki mislijo, da so pred Metzom tepeni tudi avstrijsko-slovanski federalisti in Slovanje sploh. Čakajte! Še nima vsa Evropa pruske pikelhavbe.

Razpor med českimi časniki je zopet v plamenu. Na eni strani „Narodni Listi“ na drugi „Pokrok“ in „Politika.“ Tako draženje je med temi časniki navadno ter se vrača vsak kvartal. „Nar. L.“ se zdaj hudujejo čez poslanca Skrejšovskega, ki je tudi lastnik „Pol.“ in „Pokrok“, ker je nesolidarno z vsem českim klubom proti adresi bil in proti govoril. Od več krajev sicer Skrejšovski dobiva zaupne telegrame, vendar v tej stvari imajo tudi „Nar. L.“ prav. Česki voditelji so gotovo odločni dovolj in to kar je Skrejšovski zahteval, ne more izostati, če vse drugo nič ne pomaga.

## Politični razgled.

Z **bojišča** je naznamovati dve za daljni boj važni reči. Množé se namreč poročila, da so pruski vojaki jako utrujeni, na francoski strani pak so prostovoljni srelci čedalje sitnejša nadlega nemški vojski. Ako se kmalu mir ne stori, pričakovati je brez dvoma

nalezljivih bolezni, ktere bodo Prusom najnevarniši sovražnik. Po francoskih poročilih so Prusi zopet 14. t. m. napadali trdnjavo Toul, a brez vspeha. Francoski list „Journal Univers“ si daje pisati, da je Bazaine 9. sept. svoje oblegovalce napadel in jim dosti izgube naredil. Njegova armada je, kakor v Tours poroča, pri dobrem zdravju in ima še dovolj živeža v Metz. — Ob belgijski meji se tudi delajo prostovoljska krđela. Eno teh je, 12000 mož močno, prestopilo belgijsko mejo in se potem na drugem mestu zopet vrnilo na francoska tla, ne da bi jih bila Belgija zadržala. Bismarsk je baje zaradi tega tirjal pojasnil od belgijske vlade. Francoske železovne okovane ladije se vračajo iz severnega morja v Cherbourg in Havre. —

Cesar je sprejel v nedeljo 18. t. m. česko deputacijo, ki mu je prinesla deželnega zbora addresso. Odgovor njegov je bil, kakor dunajski listi poročajo, naglašanje stališča ustave in potrebnosti volitev v državni zbor. — Čehi so šli precej domu.

Ogerski poslanci levice kličejo može svoje stranke v shod za dogovore. Ravna se boje o tem, v prihodnjem deželnem zboru interpelirati vlado, kako stoji Avstro-Ogerska francoski republiki nasproti, in od kod se denar jemlje za vojno pripravljanje.

Na Francoskem prodira če dalje bolj želja po miru. Okrožno pismo ministra Favra pravi, ka Francoska ne tirja, da bi Pruska brez dobička vojno nehala; ponuja prijemne pogoje. Francoski narod — trdi okrožnica — bi ne bil nikdar vojne začel, ko bi vprašan bil. Ker smo trpeli vlado, ktera nas je v pogubo vodila, priznavamo dolžnost nezgodo po meri pravičnosti poravnati. Ako pa Prusija hoče narod uničiti, potem bomo z vsem pogumom branili se. — Favre se snide s Bismarkom.

Pariz že vidi pred seboj Pruse. Močno krđelo njih je 16. t. m. prestopilo reko Seine s 50 kanoni. Pravni minister Crémieux se preseli z delegacijami vseh ministerstev v Tours, od koder se bode vladalo nad južno in severno, od Prusov nezasedeno deželo. — Avstrijski, angleški in ruski poročnik so zapustili Pariz in se preselili tudi v Tours, od koder bode svojim vladam mogli brez ovir poročati. — Kakor se iz Toursa telegrafira stoji tam 25.000 vojakov. V gozdih pri Chamantu ima general Ducrot zbrano vojsko 80.000 Francozov. — Pri Jvry (na južni strani Pariza) le bil boj s Prusi, kteri so se baje morali umekniti.

Nadškof pariški pozivlje duhovnike naj bodo naj na prvo narodni Francozje, potem še je duhovniki.

Iz Italije se poroča 17. sept.: Mesto Civitavecchia je italijansko vojsko navdušeno sprejelo: tribarvene zastave so se razovešale. — Videti je, da bodo Italijanji papežu pustili leontinsko četrt Rima in Engelsburgo. Italijanski list „Opinione“ ve povedati, da papež ni za to, da bi se njegova vojska ustavljala. A papeževi Zuavi se hočejo upirati. — Ulice po Rimu so polne ljudi, mestjanje hočejo, da se Italijanom brez prelitja krvi mesto izroči.

Angleški diplomati hoté še le potem mir delati med bojevniki, kader bosta oba za to prosila. Sicer bi se prelomila neutralnost.

Iz Bosnije se piše Zatočniku 10. sept., da Turki se pripravljajo na vojno na vse moči. Baži-bozuki so vsi oroženi in se vadijo v orožji dan na dan. Bosnjaki morajo ceste delati in prevažati topove proti meji. Sicer pa turški kristijanji upajo, da jih je zapadno-evropska vojna k narodnemu osvobojenju jako približala.

## Razne stvari.

—i (Tabor v Žopračah) blizu Vrbe na Koroškem, ki je bil v nedeljo 18. t. m., je nad vse pričakovanje sijajno izpadel. Koroški Slovenci so ta dan v drugič odlično pokazali, da v kljub neugodnim političnim razmeram niso več mrtva veja slovanskega naroda, temveč da živo čutijo, da so Slovenci, ter da hočejo to tudi ostati. Taboritov se je štelo blizu 10.000, gotovo ogromno število v dozđaj politično mrtvem Go-

rotanu. Predsedoval je g. dr. Zarnik, govorniki so bili: g. posestnik Košat, g. Matija Majar, g. župnik Muden, g. Vigele, g. Nolli, g. Poznik in g. Kraut. Vse točke, pri kterih so po čudnem ugovarjanji g. c. k. komisarja smeli glasovati le možki, so se z veliko navdušenostjo enoglasno sprejele, in poskusilo pri vseh nasprotno glasovanje, pri katerem se ni vzdiguila ni ena roka. Več prihodnjič. Slava vrlim koroškim Slovencem!

\* (Hrvaško-nemškega slovarja) je prišlo 720 strani (do besede Kohlenzeichnung) na svitlo v zalogi zagrebškega knjigarja Hartmana. Izdajajo ga Filipovič, Modec in Deželič.

\* (Razlagov „Pravnik“) prinaša v svoji 7 in 8. številki sledeči zadržaj: O delu in njegovi plači. Slovenski jezik v uradih (konec). — Nekaj o motenji posesti. — Slovensko vseučilišče. — Kdo ima v kmečkih občinah, mestih in trgih pravico voliti v deželni zbor. — Izvršbine dražbe ima vsegdar sodnijski uradnik opravljati. — Razaodbe po §. 1339 obč. drž. zak. — Zaviranje javnega pota se ne more odpraviti s tožbo zavoljo motenja posesti, temuč le po političnih oblastnjah. — Služnost pravice do okna. — Po poljskih prestopkih poškodovani ima na voljo dano iskati odškodovanje po civilni ali kazenski poti. — Prepuščenje premoženja otrokom s kupno pogodbo je plačilna pogodba in 3½% pristojbini podvrženo. — Razpisanje služeb.

\* (Vsakdanjska maša na gimnaziji.) „Danica“ piše o razporu med ljubljanskim škofijstvom in gimn. učiteljstvom zaradi nekdanje vsakdanjske maše tako-le: „Drugi dan tega meseca se je ustanovilo bilo deželno šolsko svetovalstvo kranjsko. Od sv. Marka že ga pri deželni vladi čaka razprava med škofijstvom in gimnazijskim ravnateljstvom. To je namreč po zahtevi več profesorjev ustavilo navadno šolsko mašo, cerkvene obhode itd., in jih tudi po naznanjeni določbi preč. škofijstva ni dopustilo. Zdaj še le se je ustanovila tista uradnija, ktera ima pravico rešiti to razpravo. Kolikor smo mogli zvedeti ta čas, šolski nauki niso nič pridobili in učenci so bili neki še bolj (?) zaspani in mršavi, odkar niso imeli šolske maše. V posteljah in drugač so potratili premnogi zlati jutranji čas, ki naj bi ga bili obračali v službo Božjo. Ako se profesorji branijo nadzorovati mladino pri cerkvenih opravilih, naj le pustijo, je neki škofijstvo velelo, bode že ono po katehetih preskrbelo potrebni red. Vendar ker so ravno letos na srednjih šolah profesorjem jako vzvišali dohodke, imajo vzrokov dokaj, bolje skrbeti v vseh ozirih za mladino, in nadjati se smemo, da se več branili ne bodo.“ — Tako sodi Danica s svojega stališča.\*

\* (Celjskega Schönwetterja zgubljeni koledar.) Že enkrat smo imeli priliko konstatirati, da pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celji nimajo menda nobenega koledarja. Zdaj se nam iz savinske doline zopet nekaj enacega naznanja. Okrajni šolski odbor v Gorénjemgradu je bil odločil, da ima biti 5. sept. javni izpit šolske mladine mozirske. Sklep se je oznanil okrajnemu glavarju, ki bi bil stvar imel uradno oznaniti učitelju mozirskemu. G. Schönwetter je tudi svojo dolžnost storil, samo da jo je storil nekoliko neukretno. Oznanilo, da ima biti izpit 5. septembra, prišlo je v Mozirje še le 8. septembra. Med tem je bila šola že sklenena in šolski ogleda je zastonj, t. j. na javne stroške potoval v Mozirje, a zaradi Schönwetterjeve utragljivosti ni nič opravil. Kaj ko bi se v savinski dolini osnoval odbor, ki bi s prostovoljnimi doneski po pol krajcarja kupil g. Schönwetterju en rabljiv koledar, da bi se v prihodnje odstranile take neprilichnosti. Mi smo pripravljeni vabilo dotičnega odbora in doneske po pol krajcarja brezplačno oglašati v našem listu.

\* (Cesar) bode 22 t. m. v Gradcu dajal avdi-jencije. Kdor bi se hotel te prilike poslužiti, naj svojo prošnjo oglasi 19. ali 20. t. m. pri namestnijskem predsedništvu v Gradcu.

\* (Pravila mariborskega gasilnega društva) niso dobila uradnega potrjenja. Dotični odbor bode jih torej še enkrat pretresal, da odpravi vse, na komur se je gosposka spodtikala.

\*) Zadnji „Triglav“ poroča, da se je sklenila maša dvakrat na teden ob delavnikih.



\* (Dva nova česka časnjika) bodeta začela v kratkem na Dunaji izhajati: „Slovanska lipa“ in „Narodni Noviny“. Pri Slovencih še to malo časnikov mora umirati, ker ne dobivajo potrebne dušne in materialne podpore.

\* (Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji). Umrli je č. g. Jož. Rome, fajm. v Št.-Petru pri Rudolfovem, 13. sept. — V teržaški škofiji: V pokoj sta se podala č. gg.: Matija Godina, kaplan v mestni ubožnici, in Ant. Bole, oskrbnik v Valmoverasi. Č. g. Avg. Strpin, katehet v mestni ljudski šoli ob starem zavetniku, je postal kaplan in katehet v mestni ubožnici.

\* (Konkurs.) Celjski trgovec g. J. Hummer, ki je pri zadnjih volitvah še tako mogočno divjal proti Slovincem, je te dni napovedal konkurs in zaprl svojo prodajalnico. Sliši se, da deficit presega 200.000 gl. Stvar je zato obžalovanja vredna, ker bo Hummerjev kant za seboj potegnil mnogo manjših trgovcev. Dogodaj je napravil v Celji mnogo hrupa.

\* (Kranjska nemščina.) Nemškutarska manjšina deželnega zbora kranjskega je vložila v državnem zboru protest proti veljavnosti volitev kranjskih državnih poslancev tirjaže, naj drž. zbor te volitve ovrže. Državni zbor bode v eni prvih sej o tem protestu sklepal. Velika nesreča se Slovincem ne more zgoditi, naj državni zbor že sklene tako ali tako.

\* (Duhovske spremembe lavantinske škofije.) G. dr. Savoslav Gregorec, kaplan pri sv. Rupertu v Slov. goricah pride za prov. profesorja v Mariborsko duhovščino. — G. Janez Vrabl, 1. kaplan v Rajhenbergu pride za kaplana k sv. Rupertu v Slov. gorice. — Davorin Šket, kaplan v Središči pride za 1. kaplana v Rajhenberg. — Anton Drozg, kaplan v Hajdinu pride za kaplana v Središče. — Janez Kramberger, duhoven v pokoji pride za kaplana v Hajdin.

#### Dunajska borza 19. septembra.

|                                        |               |
|----------------------------------------|---------------|
| Enotni drž. dolg v bankovcih . . . . . | 57 fl. 10 kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru . . . . .    | 66 „ 50 „     |
| 1860 drž. posojilo . . . . .           | 92 „ — „      |
| Akcije narod. banke . . . . .          | 702 „ — „     |
| Kreditne akcije . . . . .              | 255 „ 75 „    |
| London . . . . .                       | 124 „ 30 „    |
| Srebro . . . . .                       | 122 „ 85 „    |
| Napol . . . . .                        | 9 „ 91 „      |

#### Prva javna vila

## Trgovinska šola

na Dunaji, Praterstrasse 32.

Tisti učenci, ki to šolo dovrše, imajo prednost, da smejo v armado stopiti kot enoletni prostovoljci, brez da bi se morali podvreči prostovoljski izkušnji.

Vpisati se more od 26. septembra dalje. Učenje se začne z začetkom oktobra. Druzega oktobra se začne pripravljavni kurs za praktično službo pri železnici in telegrafstvu.

Letna poročila se dobe od direktije in po vsaki knjgotrznici.

Karl Porges,  
direktor.

(5)

#### Častitim prebivalcem

mariborskim in drugih mest, posebno pa kupčevalcem in obrtnikom tem uljudno pod garancijo in diskrecijo priporočamo, da jim bomo oskrbovali njih dotične

**inserterate**  
v vse domače in tuje časnike.

Načelo: Pošteno in po ceni postreči!

**Haasenstein & Vogler**

na Dunaji, Neuer Markt 11.

Hamburg, Neuer Wall 50. Leipzig, Markt 17, Königshaus. Frankfurt a.M., Grosse Galusstrasse 1. Berlin, Leipzigerstrasse 46. Breslau, Ring 51. Basel, Steinberg 29. Zürich, Marktgasse 11. St. Gallen, Obere Grabenstrasse 12. Genf, Place au Molard 2. Stuttgart, Kronprinzenstrasse 1 B. Köln a.R., Lobstrasse 32.

Izdatelj in vrednik Anton Tomšič.

## Edino pravo čisto Talmi-zlato.

Vsi od drugod naznanjeni Talmi-zlati predmeti so posnemanja manjše kakovosti.

**Talmi-zlat kinč za večnost.**

#### Urne verige iz Talmizlata.

Že 12 let slove urne verige iz Talmizlata zaradi dobrega dela, trajnosti in notranje vrednosti. Vsled čestih ponarejanj teh verig vzbujenih po onem vspehu moramo občinstvo opomniti, da imamo samo eno vrsto tega blaga; torej se mora, kdor hoče pravo Talmi-zlato imeti, obrniti na „Industriehalle in Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

#### Briljantki lišp.

Fino delan, za strokovnjake premotljiv, s pravim Talmi-zlatom obrobjen, imitirani briljanti so iz najlepše brušenih strelce ponarejeni, nikoli ne otemne; tudi so drugi biseri krasno ponarejeni.

1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8.  
1 par uhanov f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8.  
1 „ šmizetnih gumb f. 1, 1.80, 2, 3, 4.  
1 „ manšetnih gumb f. 1.50, 2, 3, 4.  
1 gospodsk. igla f. 1, 1.50, 2, 3, 4.  
1 briljantek prstan, najfinejši f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5.

#### Cizeliran Talmi-kinč.

1 krasen gospojk. collier s križcem f. 1, 2, 3.  
1 broša 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3, 4.

1 zvezek drobnjav k uri 40, 60, 80 kr.  
1 medaljon kr. 50, 80, f. 1, 2, 31  
1 par šem-gumb kr. 30, 50, 80, f. 1.  
1 gospodsk. igla kr. 50, 80 f. 1, 1.80, 2.  
1 broša za fotografije f. 1, 2.

#### Lišp z koravd

s Talmi-zlato podlago.

1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15.  
1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 10.  
1 „ šem. gumb kr. 80, f. 1, 1.50 2.  
1 „ manš. gumb f. 1, 1.50 2.  
1 gosp. igla f. 1, 1.50.  
1 gospojk. collier f. 2.50, 3, 4.  
1 braccet f. 2, 9, 3.50, 4.80, 6, 8.  
1 rešta sekanih koravd 16 kr.  
1 „ okroglih „ kr. 30, 40, f. 1.50, 2, 4.

#### Email-lišp,

krasno izdelano ognjeno email na Talmi-zlato.

1 broša f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6.  
1 „ s pravimi koravdami in emailom kinčana f. 2, 3, 4, 5.  
1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3.  
1 cela email-garnitura, broša, uhani z briljanti f. 3.50.  
1 par email-šmiz-gumb, kr. 60, 80, f. 1.  
1 „ em-manš-gumb kr. 80, f. 1, 2.  
1 medaljon kr. 80, f. 1, 1.50, 2, 3.  
1 email-prstan kr. 60, 80, f. 1, 2.

Težka masivna zapestnica s pravega Talmi-zlata s ponarejenim demantom f. 2, 3, 4.  
Pečatni prstan s pravim kamnom za graviranje f. 1, 2, 3.

(3)

Nekoliko časa se kupci predhranjujejo slabe ure s zvonečim hvalisanjem priporočati, da bi slepili p. n. občinstvo, zlasti provincijalne bivalce. Ti kupci niso niti urarji niti kot trde urarski fabrikanti in o kakovosti ur torej nič ne vedo. Prodajajo n. p. stare ure v pakfonastih okrovi pod imenom ur s precizijskim kolešjem za nove kot tudi druge najslabše ure za prave angleške itd. Vsakdo naj se varuje kupovati take nerabljive ure. Kdor hoče imeti res dobro, regulirano in jeftino uro, naj se obrne na renomirano „Industriehalle, Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

#### Kaj tacega še ni bilo.

Le f. 10. Prava angl. srebrna cilindrska ura s kristalnimi stekli, minutnim kazalom, nikelijevim kolešjem, z fino pravo Talmizlato verigo z medalijonom in etujem in poroštenim listom vred, ali ni da bi se čudil?

Le f. 20. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi okrovom, lepo emailirana s kristalnimi stekli z fino Talmi-zlato verigo in medalijonom ter etujem in poroštenim pismom vred.

Le f. 17. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer uras prostim okrovom z verigo, medalijonom in etujem in poroštenim listom.

Le f. 14. Prava angl. Talmi-zlata ura, cilind. najnovejše oblike z dvojnimi kristalnimi stekli, kjer se zaprti vidi tudi kolešje, s Talmi-verigo, medalijonom, etujem in poroštenim listom.

Le f. 15. Talmi-zlata ura z dvojnimi okrovom, savonette, skakalnica, kristalno steklo, nikelijnim kolešjem s Talmi-verigo, medalijonom, etujem in poroštenim listom.

Le f. 15. Prava angl. srebrna ankerca s kristalnim steklom in najfinejšim guillochiranjem, z verigo, medalijonom in poroštenim listom.

Le f. 17. Prava angl. duplex-ura. Krasna, posebno za take, ki uro trebajo za strapace, kajti take ure so nepokončljive; kdor tako uro kupi, mora reči, kaj tacega ni na vsem svetu več!

Le f. 15 ali 18. Prava angl. Prince of Wales remontoir-ura, najmočnejša s kristalnimi stekli, nikelijnim kolešjem v pravem Talmi-zlatu; imajo to dobroto, da se dadé brez ključa naviti in uravnati; k tej uri dobi vsakdo Talmi-zlato verigo in porošteno pismo.

Le f. 15 ali 18. Prav majhna ura za gospoje; pravo srebro ter pozlačena, z pravo Talmi-zlato verižico za vrat z čopkom in najfinejšim etui s poroštenim listom za 5 let veljavnim.

Le f. 4 ali 5. Prava Ženevska kompozicijska žepna ura z najboljšim kolešjem, pravo kineško-srebrno verigo, najfinejša oblika z medalijonom in elegantnim etujem.

Le f. 11. Prava Talmi-zlata ura s kompasom, cilindričnim nikelijnim kolešjem s Talmi-verigo, medalijonom, etujem in poroštenim listom.

#### Svetoven čudež.

Le f. 1.30. Prava bronze-ura, da dobrohodi, garantuje se vsacemu.

Le f. 1.50 ali 2. ravno taka finejša izdelana.

Le 10 kr. Generalni ključ za vsako uro.

Kakor znano imamo mi edino pravico prodajati v Avstriji pravo Talmi-zlato in so vsi drugod napovedani Talmi-zlati predmeti posnemanja nižje bire; temu smo porok.

Prava Talmi-zlata veriga za gospode f. 1.50, 2, 3, 4, 4.40, dolge udne verige za ovesanja s Talmi-zlata f. 2.80 3, 4, 5.

Prstani s Talmizlata: pečatni prstani s pravim kamenjem za graviranje, kakor tudi ponarejeni demanti, ki svete kakor selnce po f. 1, 2, 3, 4, 5.

Ne regulirane ure 2 f. ceneje.

Ceniki gratis.

Generalna agencija za angleške žepne ure:

**Wien, Industriehalle, Pratterstrasse Nr. 16.**

## Naznanilo.

Kdor želi zgubljeno prebavnost zopet doseči, naj se posluži brez odloga

**Bernhardovega liquera**

iz planinskih zelišč (Alpenkräuter-Liquer).

Ta od najizvedenejših zdravnikov priporočeni lek proti prebavni moti se dobi v zalogi lekarja Wallrand Ottmar Bernhard-a v Salzburgi in Minihovem, kakor tudi pri

**Francetu Waide-u, trgovcu na Vranskem**

sklenica s podukom po 70 kr. a. v.

(6)

Lastniki: Dr. Joz. Vošnjak in drugi.

Tiskar Eduard Janschitz.